

9. 1. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ústavní soud k ochraně spotřebitele u smluv uzavíraných na dálku aneb pozoruhodný nálezn v bagatelní věci

Dne 14.11.2019 vyhlásil Ústavní soud nálezn ze dne 5.11.2019, sp.zn. II. ÚS 2778/19, kterým vyhověl ústavní stížnosti stěžovatelky ve věci, kterou lze pracovně nazvat „kauza odřenéno stolu“. Naše kancelář zastupovala stěžovatelku v postavení žalobkyně v uvedeném řízení. Vzhledem k tomu, že slovy Ústavního soudu „Projednávaný případ vyvolává důležité otázky týkající se ústavněprávního rozměru ochrany spotřebitele, jejichž řešení má navíc význam pro další rozhodovací činnost obecných soudů,“[1] chceme na předmětný nálezn cestou tohoto příspěvku upozornit širokou právníckou veřejnost.

Skutkový základ věci

Stěžovatelka v postavení spotřebitele zakoupila konzolový stůl v hodnotě 29.810,- Kč, a to prostřednictvím kupní smlouvy uzavřené e-mailem se žalovaným jako podnikatelem provozujícím mj. internetový e-shop s designovým nábytkem. Žalobkyně řádně uhradila kupní cenu, zboží bylo žalovaným dodáno. Bezprostředně po dodání zboží objevila žalobkyně vadu stolu spočívající v jeho odřené noze (odtud pracovní název kauzy). Vadu žalobkyně u žalovaného řádně reklamovala, žalovaný ovšem reklamaci neuznal, neboť měl za to, že vadu musela způsobit žalobkyně nestandardní manipulací s nábytkem. Žalobkyně vzhledem k hodnotě stolu a estetické vadě od kupní smlouvy v předepsané lhůtě 14 dnů odstoupila. Následně mezi účastníky proběhlo zpětné předání zboží, po němž žalobkyně vyzvala žalovaného k vrácení kupní ceny. Podnikatel vrátil 90% kupní ceny, přičemž 10% kupní ceny si ponechal jako náhradu škody za odřenou nohu stolu z titulu odpovědnosti spotřebitele za snížení hodnoty zboží.

Rozhodnutí nalézacího soudu

Žalobkyně se poté domáhala vrácení zbytku kupní ceny ve výši 2.780,- Kč žalobou na plnění podanou u Obvodního soudu pro Prahu 3. Vzhledem k výši žalované částky se tak jednalo o tzv. bagatelní spor. Žalovaný se zaštitoval svými všeobecnými obchodními podmínkami, obecný soud ale k námitce žalobkyně naznal, že uvedené obchodní podmínky nemají pro danou věc relevanci, neboť smlouva byla uzavřena prostřednictvím e-mailu, a s jejich existencí nebyla žalobkyně ze strany žalovaného

seznámena. Nalézací soud se omezil na aspekt včasnosti reklamace vady a shledal, že vada nebyla reklamovaná včas (až po předání zboží) a nešlo přitom o skrytou vadu. Z uvedených důvodů žalobu zamítl a žalobkyni uložil povinnost k úhradě nákladů soudního řízení. Proti rozhodnutí vydaném v jediném stupni Obvodním soudem pro Prahu 3 jsme v zastoupení žalobkyně podali ústavní stížnost, o níž bylo u Ústavního soudu vedeno řízení pod sp.zn. II. ÚS 2778/19.

Nález Ústavního soudu

Ústavní soud ústavní stížnosti stěžovatelky v postavení žalobkyně v uvedeném řízení vyhověl a rozhodnutí obecného soudu zrušil, neboť jím bylo podle Ústavního soudu porušeno základní právo stěžovatelky na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Ústavní soud obecnému soudu vytkl především to, že na **danou věc neaplikoval právní úpravu odpovídající skutkovým okolnostem daného případu**. Jinými slovy, že **obecný soud nevzal v potaz specifikum uzavření smlouvy prostřednictvím e-mailu (na dálku) a postavení stěžovatelky jako spotřebitele a z toho plynoucí právní konsekvence**, čímž zkrátil žalobkyni na ústavně garantovaném právu na spravedlivý proces.

V podstatné části poměrně obsáhlého nálezu se Ústavní soud zaobírá především prameny právní úpravy ochrany spotřebitele v právním řádu. Ústavní soud rekapituluje ochranu spotřebitele z vnitrostátního hlediska a rovněž ochranu spotřebitele z hlediska práva EU se zvláštním zaměřením na Listinu základních práv Evropské unie. V nálezu je uváděno, že „*mezi prameny práva Evropské unie má pro činnost Ústavního soudu zvláštní význam Listina EU, kterou Ústavní soud ve své dosavadní judikatuře označil za součást referenčního rámce přezkumu.*“^[2] Dále již Ústavní soud v předmětném nálezu přechází přímo ke stěžejní právní větě daného rozhodnutí, spočívající v závěru, že „*Nezohlední-li obecný soud ochranu spotřebitele dle čl. 38 Listiny základních práv Evropské unie a právní úpravu přijatou k zajištění této ochrany, postupuje v rozporu s čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 10a a čl. 4 Ústavy České republiky, a porušuje tím právo účastníků řízení na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.*“^[3]

Ústavní soud zdůraznil, že **obecně platí, že při odstoupení od smlouvy nese spotřebitel odpovědnost za snížení hodnoty zboží, pokud s ním nakládal jiným způsobem, než jaký byl nutný k tomu, aby se seznámil s povahou, vlastnostmi a funkcí tohoto zboží**. Ústavní soud ale v komentovaném nálezu připomíná, že „*toto pravidlo se ovšem neuplatní v případě, že obchodník (podnikatel) nepoučí spotřebitele o právu od smlouvy odstoupit (čl. 14 odst. 2 směrnice 2011/83; § 1833 občanského zákoníku).*“^[4] Ústavní soud poté instruktivně konstatuje: „*Jinak řečeno, spotřebitel, který nebyl poučen o právu odstoupit od smlouvy, nenese odpovědnost za snížení hodnoty zboží ani v případě, že s ním nakládal jiným způsobem, než jaký byl nezbytný k seznámení se s tímto zbožím*“. Na základě těchto východisek Ústavní soud v projednávané věci uzavřel: „*Jelikož stěžovatelka nebyla poučena o právu odstoupit od smlouvy, nenese ve smyslu čl. 14 odst. 2 směrnice 2011/83 a § 1833 občanského zákoníku odpovědnost za snížení hodnoty zboží, a to i kdyby s ním nakládala jiným způsobem, než jaký byl nezbytný k seznámení se s tímto zbožím.*“^[5]

Závěr

Uvedené **rozhodnutí Ústavního soudu představuje pozoruhodný nález vydaný poněkud nezvykle v bagatelní věci**, ve kterých je podle své aktuální judikatury jinak Ústavní soud nadmíru zdrženlivý a zastává kategorický názor, že již právě bagatelní výše sporu není schopna docílit intenzity porušení základních práv a svobod. Ústavní soud komentovaným nálezem především **vyslal jasný signál, že ochranu spotřebitele plynoucí z Listiny EU nehodlá brát na lehkou váhu, a rovněž opomenutí zohlednění právní úpravy přijaté k zajištění této ochrany nebude obecným soudům tolerovat**. Současně je předmětný nález velkým upozorněním pro

podnikatele, kteří při svém podnikání uzavírají smlouvy na dálku se spotřebiteli, a to z hlediska odpovídajícího poučení o právu spotřebitele na odstoupení a okolností s výkonem takového práva spojených, zejména případné odpovědnosti spotřebitele za snížení hodnoty zboží.

Mgr. Miroslav Kučerka,
advokát

Mgr. Vít Klimpl,
advokát

[KGS legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Národní 416/37
110 00 Praha 1

e-mail: info@kgslegal.cz

---

[1] Bod 12. nálezu Ústavního soudu ze dne 5.11.2019, sp.zn. II. ÚS 2778/19

[2] Bod 24. nálezu Ústavního soudu ze dne 5.11.2019, sp.zn. II. ÚS 2778/19

[3] Bod 26. nálezu Ústavního soudu ze dne 5.11.2019, sp.zn. II. ÚS 2778/19

[4] Bod 33. nálezu Ústavního soudu ze dne 5.11.2019, sp.zn. II. ÚS 2778/19

[5] Bod 35. nálezu Ústavního soudu ze dne 5.11.2019, sp.zn. II. ÚS 2778/19

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Letiště a letecké stavby](#)

- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)
- [Klientská zóna Jenda - právní účinky činění podání a doručování písemností](#)